

Posudek oponentky¹ diplomové práce

Student/ka:	Bc. Romana Grausgruberová
Název práce:	Finanční produkty ve výuce na středních školách
Vedoucí:	PhDr. Milena Tichá, Csc
Oponent²:	Ing. Michaela Dvořáková, Ph.D.

Diplomová práce si klade za cíl analýzu tématu finančních produktů ve výuce Základů společenských věd na středních školách. Oceňuji užší zaměření na konkrétní téma finančního vzdělávání, kterému je možné věnovat se více do hloubky. V rámci první části je téma představeno z hlediska obsahu, problematika je uvedena do širšího kontextu fungování bankovního systému. Finanční produkty jsou zde systematicky představeny, práce zahrnuje i v současnosti diskutované možnosti investování do kryptoměn i různé alternativní možnosti. Autorka zde vychází z aktuálních zdrojů, uvádí stanoviska k regulaci finančního trhu České národní banky. Celá první kapitola je zpracována jako podklad pro lepší orientaci učitelů. Jejím přínosem oproti uživatelským příručkám je, že problematiku představuje v návaznosti na otázky, které si lidé při hospodaření s finančními prostředky kladou, odpovědi na tyto otázky nabízí s ohledem na širší kontext ekonomického fungování jednotlivce ve společnosti. Teoretická část je koncipována v souladu s kurikulárními dokumenty, patrné je to zejména v zařazení konkrétních doporučení a varování, která by měla pomoci bezpečnému pohybu na finančním trhu.

Významným přínosem práce je sonda do reálného fungování finančního vzdělávání skrze hloubkové rozhovory s učiteli z různých typů škol. Zejména v situaci dvoustupňového kurikula, kdy mají učitelé velkou svobodu při konkretizaci očekávaných výstupů a zpracování témat RVP při tvorbě školních vzdělávacích programů, je dokumentování jejich pedagogického uvažování velmi přínosné.

Vzhledem k tomu, že studenti učitelství během studia neprocházejí přípravou na výzkumnou práci, oceňuji, že se diplomantka v problematice na základě studia metodologické literatury zorientovala solidně a dokázala svůj postup při vedení hloubkových rozhovorů odpovídajícím způsobem popsat a zdůvodnit. Určitá nejistota v používání terminologie, odlišení specifik kvantitativního a kvalitativního přístupu, zaměňování dílčí sondy s výzkumem je vzhledem k zaměření studijního programu pochopitelná. Velmi oceňuji shrnutí výsledků dosud provedených výzkumů, na které diplomantka dále navazuje. Práce obsahuje podrobnou analýzu pojetí tématu v odpovídajících kurikulárních dokumentech. Obsahové zaměření otázek hloubkových rozhovorů tak vychází z velmi poctivého

¹ Nehodící se škrtněte.

² Pokud posudek vypracovává vedoucí práce, nevyplňovat.

zpracování problematiky. Výběr vzorku dotazovaných učitelů je zdůvodněn, hodnotím pozitivně snahu o získání učitelů z různých typů škol, oceňuji také záznam a interpretaci odmítnutí. Vzorek dotazovaných učitelů je vzhledem k rozsahu práce poměrně široký. Kvalitativně zaměřená sonda by měla vystihnout specifika různých přístupů v celé jejich komplexnosti, tohoto cíle lze u patnácti dotazovaných v rámci diplomové práce dosáhnout obtížně.

Prezentování odpovědí na dílčí otázky místy obsahuje konkrétní odpovědi s uvedením čísla dotazovaného, ale výsledek není příliš přehledný. Přehlednosti prezentování výsledků by pomohlo buď vytvoření kategorií na základě obsahu odpovědí nebo výběr konkrétních učitelů, jejichž přístup by bylo možné představit komplexněji jako modelový.

Na základě odpovědí na otázky nabízí poslední kapitola přehled didaktických materiálů, které dotazovaní učitelé využívají. Tato podkapitola shrnuje hlavní přínos celé práce. Jednotlivé příručky, metodiky a učebnice jsou zde velmi stručně představeny, většinou se jedná o materiály s datem vydání před 10 a více lety. U aktuálně vydaných materiálů charakteristiku většinou postrádám. Domnívám se, že vzhledem k úrovni zpracování problematiky v předchozích kapitolách, měla diplomantka potenciál vybrané didaktické materiály podrobněji analyzovat z hlediska obsahu i používaných metod, zhodnotit je a nabídnout tak učitelům větší oporu. Považovala bych také za zajímavé porovnání dokumentů vydaných Českou národní bankou s materiály vydanými komerčními subjekty. Oproti tomu podkapitola věnovaná didaktickým metodám obsahuje obecné informace, které jsou pro učitele samozřejmostí. Porovnání obsahu a navrhovaných postupů v uváděných didaktických materiálech navrhuji jako součást rozpravy v rámci obhajoby práce.

Závěr: Závěrečná práce splňuje podmínky kladené na závěrečné práce v příslušném oboru.

"Upozornění/Disclaimer: Vzhledem ke stavu poznání k dnešnímu dni nedokáže autorka posudku s jistotou stanovit, zda a v jaké míře byly při vypracování této závěrečné práce využity nástroje umělé inteligence."

Podněty k přemýšlení, **otázky do rozpravy:**

1. Z doporučených didaktických materiálů vyberte jeden starší a jeden aktuální a porovnejte, zda a v čem se liší z hlediska obsahu.
2. Vyberte jednoho z dotazovaných vyučujících, jehož přístup považujete za nejvíce inspirativní, jeho přístup charakterizujte a zdůvodněte jeho přínos.

V Praze 19. května 2024

...Michaela Dvořáková...

Jméno a příjmení